

PRIRUČNIK ZA STRUČNE ISPITE

Prikaz

HANDBOOK FOR PROFESSIONAL EXAMS

Review

LEŠČIĆ, Jelica: Klasifikacija i predmetno označavanje : priručnik za stručne ispite. Zagreb : Dominović, 2007. - 118 str. : ilustr. ; 20 cm. – (Izdanja Dominović : knjižarstvo, knjižničarstvo, nakladnici, priručnici, pretisci ; knj. 4) ISBN 978-953-6006-75-5 www.dominovic.com

Nevenka Hajdarović, voditeljica ISBN centra / Head of ISBN Center
NUBBiH / NULBiH, Sarajevo
nevenkah@nub.ba

U posljednjih deset godina broj stručnih publikacija, kako originalnih djela, tako i prijevoda, iz oblasti bibliotečko-informacione djelatnosti na bosanskom, hrvatskom ili srpskom je izrazito porastao. Logična je to reakcija izdavača na nagli razvoj bibliotečke djelatnosti, što je uzrokovalo veću potražnju za odgovarajućom stručnom literaturom.

Značajno mjesto na pomenutom polju djelovanja dala je i daje Jelica Lešćić, autorica iz Hrvatske, i to kako svojim originalnim djelima, tako i prijevodima stručne bibliotečko-informacione literature sa engleskog jezika.

Ovaj put izdvajamo publikaciju 'Klasifikacija i predmetno označavanje - priručnik za stručne ispite', u kojoj ova izrazito plodna autorica tematizira sadržajnu obradu dokumenata, tj. oblast koja predstavlja uže polje njenog bibliotečkog interesovanja. Sam naziv publikacije je koncipiran tako da privuče pažnju početnika (onih koji se pripremaju za polaganje stručnog ispita), ali i svih onih koji se bave sadržajnom obradom građe, a takvih sigurno nije mali broj.

Na 118 strana veoma koncizno je problematizirana sadržajna obrada dokumenata u svim aspektima. Publikaciju čini sedam poglavlja: 1. Sadržajna obrada općenito; 2. Klasifikacija općenito; 3. Klasifikacijski sustavi – pregled; 4. Univerzalna decimalna klasifikacija; 5. Predmetno označavanje; 6. Predmetni sustavi – pregled; 7. Formati za bilježenje podataka.

U prvom poglavlju navedene su osnovne karakteristike sadržajne obrade, predstavljene kroz stvarne ili realne kataloge. Uz objašnjenje termina deskriptor (popis kontroliranih termina) i tezaurus (kontrolirani rječnik), istaknuta je važnost utvrđivanja i izrade od strane bibliografskog centra kontroliranih

popisa termina i kontroliranog rječnika za potrebe sadržajne obrade dokumenata. Tri poglavlja posvećena su klasifikaciji, a navedene su osnovne osobenosti i pobrojane vrste klasifikacija. Ukratko, dat je pregled najpoznatijih klasifikacionih sustava koji su danas u upotrebi.

Posebno mjesto u publikaciji zauzima UDK (pedeset strana), gdje su, uz sažetak UDK brojeva (pomoćnih i glavnih), data i dodatna objašnjenja, potkrijepljena veoma specifičnim i korisnim primjerima kombinovanja brojeva. Između ostaloga, istaknuta je primjena UDK-a u signaturi. Posebna pažnja je poklonjena mjestu ovog klasifikacionog sistema u 'informacionom dobu', te naglašeno da je UDK 'prva klasifikacijska shema koja se koristi za informacijsko pretraživanje u online okruženju'.

Predmetnoj obradi (indeksiranju) posvećeno je šesto poglavlje. Iako najmlađi među katalogima, predmetni katalog je najbliži korisnicima, jer se prilikom korištenja korisnici služe prirodnim jezikom, a najčešći zahtjevi korisnika bazirani su na pronalaženje dokumenata na određenu temu. Zbog toga je indeksiranje dokumenata danas veoma značajno i možemo slobodno kazati najzahtjevnije, te se traži da u bibliotekama na sadržajnoj obradi rade stručnjaci iz pojedinih oblasti.

Uz objašnjenje postupaka i termina vezanih za indeksiranje, navođenje vrsta predmetnih odrednica, dat je ukratko i pregled najpoznatijih sustava za predmetno označavanje (LCSH, MeSH, AAT).

Posebno poglavlje je posvećeno sadržajnoj obradi (klasifikaciji i indeksiranju) u okviru MARC formata. Uz opise osnovnih karakteristika formata UNIMARC/A (normativna datoteka) i UNIMARC/B (bibliografski slog), dati su i primjeri koji ukazuju na povezanost ovih formata. Naravno, neizbježno je navođenje osnovnih karakteristika i primjera MARC 21.

Ukazali bismo i na veoma dobar indeks imena i pojmova, koje ovu publikaciju čini veoma preglednom.

Izdavanje dobro osmišljenog i veoma konciznog priručnika za stručne ispite, pod naslovom Klasifikacija i predmetno označavanje, autorice Jelice Lešćić, pruža mogućnost sagledavanja sadržajne obrade dokumenata na veoma pregledan i pristupačan način.